

Onderzoek naar psychosociale screener chronische klachten in letselschadezaken

De zogenoemde ‘moeilijk objectiveerbare klachten’ zijn een bekend knelpunt bij de afwikkeling van letselschade. Dat is al geruime tijd zo, zo lang dat er bij veel professioneel betrokkenen een zekere moedeloosheid is gaan heersen rond dit onderwerp. Als wetenschappelijk onderzoekers willen wij ons daar niet bij neerleggen. Mede geïnspireerd door ontwikkelingen in andere landen willen we een nieuwe poging doen om de gang van zaken rond dit soort klachten te verbeteren, en in het belang van alle partijen. In het navolgende geven wij uitleg over een onderzoek dat wij in 2018 zullen starten.

Wat is er ‘nieuw’ aan dit onderzoek?

Uit internationaal onderzoek blijkt dat van alle verkeersslachtoffers ongeveer 20% chronische, moeilijk objectiveerbare klachten ontwikkelt. Ook weten we uit de wetenschappelijke literatuur dat er een verband bestaat tussen psychosociale factoren, zoals angst, depressie, een laag vertrouwen in het eigen herstel, een gevoel van onrechtvaardigheid en problematische omstandigheden en het ontwikkelen van chronische klachten. Tot nu toe is er alleen onderzoek gedaan waarin die factoren los van elkaar werden onderzocht, maar is er geen onderzoek naar de combinatie van factoren. Met dit onderzoek willen we juist die combinatie van factoren bestuderen, en hopen we een screeningsinstrument te ontwikkelen waarmee in een vroeg stadium vastgesteld kan worden of een verkeersslachtoffer een verhoogde kans heeft op chronische moeilijk objectiveerbare klachten. We hebben goede hoop dat dit mogelijk zal blijken.

Wat hebben we aan zo’n ‘screeningsinstrument’?

De screener is bedoeld als hulpmiddel om in een vroeg stadium vast te kunnen stellen of een letselschadeslachtoffer risico loopt om chronische klachten te ontwikkelen. Als het lukt om een goed werkende screener te ontwikkelen komt een volgende stap in zicht, namelijk het gericht aanbieden aan de risicogroep van een speciaal behandelings- en afwikkelingstraject, waarin slachtoffers onder andere in een vroeg stadium (psychosociale) hulp wordt geboden. De verwachting is dat hiermee het chronisch worden van de klachten in tenminste een aantal gevallen kan worden voorkomen. We willen met het screeningsinstrument graag bijdragen aan een verbeterd herstel van slachtoffers in het afwikkelingstraject. Met speciaal voor moeilijk objectiveerbare klachten ontwikkelde trajecten hebben collega-onderzoekers in onder andere Australië waarmee wij in direct contact staan, hoopgevende resultaten bereikt. Voor alle duidelijkheid: het huidige onderzoek gaat niet over zo’n speciaal traject, alleen nog maar over de ontwikkeling van een screener, die wij zien als een noodzakelijke voorwaarde om eventueel een speciaal traject te kunnen ontwikkelen. Als het inderdaad van zo’n volgende stap komt is zal daarvoor medewerking nodig zijn van alle partijen.

Opzet onderzoek

Wij hebben vier verzekeringsmaatschappijen (Achmea, ASR, Delta Lloyd en ZLM) bereid gevonden aan ons huidige onderzoek mee te werken. Zij zullen in hun online contact met letselschadeslachtoffers een link naar ons online onderzoek verzenden. Meewerken aan het screeningsinstrument is uiteraard vrijblijvend en vrijwillig. De betrokkenen krijgen een vragenlijst bestaande uit zogenaamde ‘gevalideerde’ vragen (dat zijn vragen waarvan de adequaatheid al wetenschappelijk is vast komen te staan) die demografische gegevens in kaart brengen en 7 verschillende psychosociale factoren meten. De psychosociale factoren die worden gemeten zijn gemoedstoestand, coping, sociale support, herstelverwachtingen, beleefde (on)rechtvaardigheid en andere omstandigheden. Met de resultaten

van het onderzoek hopen we een preciezer beeld te krijgen van het verband tussen bepaalde (combinaties van) demografische- en psychosociale factoren, en het chronisch worden van moeilijk objectiveerbare klachten. Het invullen van deze vragenlijst duurt tussen de 5 en 10 minuten. De vragenlijst wordt twee keer door de betrokkenen ingevuld: binnen 6 weken na het ongeval, en 6 maanden na het ongeval. Op deze manier kan onderzocht worden of bepaalde psychosociale factoren al snel na het ongeluk of pas later een rol spelen.

Resultaten en uitkomsten

De resultaten worden verwacht in het najaar van 2018. De uitkomsten van het onderzoek zullen breed binnen de letselschadebranche worden gecommuniceerd. Wie tussentijds meer informatie wil, nodigen wij graag uit contact op te nemen met de contactpersoon van de onderzoeksgroep, Iris Becx MSc, via i.m.becx@vu.nl.

De onderzoeksgroep,

Prof. [Arno Akkermans](#) (VU)

Dr. [August Van](#) (VU)

[Iris Becx](#), MSc (VU & NSCR)

Dr. [Nieke Elbers](#) (VU & NSCR)

Dr. [Jan Buitenhuis](#) (UMCG)